

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Psaní slov ve výuce anglického jazyka – výzkumná sonda do problematiky rozvoje slovní zásoby u žáků mladšího školního věku

Autorka práce: Julie Sedlářová

Autorka je studentkou oboru učitelství 1. stupně a věnuje se výuce anglického jazyka. Kladně proto hodnotím, že se ve své diplomové práci zaměřila právě na problematiku výuky cizích jazyků u žáků mladšího školního věku. Vybrala si přitom téma v naší odborné literatuře spíše opomíjené, a to vliv psaní na zapamatování si nové slovní zásoby. Konkrétně se zajímala o to, zda výuka zahrnující psaní anglických slov přinese při učení se názvů zvířat lepší výsledky než výuka postavená na mluvené formě. Inspiraci pro své šetření našla autorka práce v několika zahraničních studiích, které ale nepřinášejí souhlasné výsledky. Téma vítám, přijde mi podnětné a aktuální, zejména s ohledem na fakt, že korespondence mezi fonémy a grafémy v angličtině patří mezi méně transparentní, což představuje pro mladší žáky specifickou výzvu.

Práce je tradičně dělena na teoretickou a praktickou část. V úvodní kapitole autorka představuje klíčové otázky a témata spojená s formální výukou anglického jazyka – zabývá se otázkou vhodného věku pro začátek výuky cizího jazyka a zásadami výuky cizího jazyka u mladších žáků. Druhá kapitola je věnována rozvoji slovní zásoby. Za stěžejní část považuji představení tří zahraničních studií, které zkoumaly vliv psaní na učení slovní zásoby. Zajímavá je také kapitola věnovaná přístupu učebnic k psané formě jazyka, která obohacuje teoretickou část o praktický pohled na vzdělávací materiály.

Autorka pracuje s domácími i zahraničními tituly. Více než bývá zvykem však využívá sekundárních citací, v několika případech místo původních zdrojů čerpá z příspěvků na webových stránkách. Za slabinu textu pak považuji delší osobní komentáře vycházející sice z praktické zkušenosti autorky, která ale není blíže specifikována (např. jak dlouho se autorka výuce věnuje, na kolika školách působila apod.). I tak by komentáře měly být lépe argumentovány, například zakomponováním konkrétních příkladů z praxe nebo podložením názorů odkazy na odborné zdroje. Místy bych také uvítala, kdyby čtenáři byli explicitněji upozorněni, že jde o subjektivní postřehy autorky.

Praktická část obsahuje všechny náležité části. Autorka definuje cíl práce, kterým bylo porovnat výsledky žáků v testu slovní zásoby mezi skupinou, která procvičovala novou slovní zásobu psaním, a skupinou, která psaní slov nevyužívala. Všimá si však také role odlišných testových úloh a zaměřuje se i na porovnání jejich náročnosti. Hypotézy a výzkumná otázka jsou vhodně formulovány. Metodologie šetření je správně zvolena pro jejich ověření.

Popis výuky – jak experimentální, tak kontrolní, je dostatečně podrobný. Výsledky jsou prezentovány přehledně, zahrnují jak deskriptivní statistiku, tak i pokročilejší analýzy srovnání středních hodnot mezi skupinami, jako je Mann-Whitney test. Zjištění jsou diskutována s odbornou literaturou, autorka si všímá rozdílů v metodologii šetření. V závěru popisuje také limity své práce a výstižně popisuje možné příčiny, proč mezi skupinami nevyšly žádné statisticky významné rozdíly.

I když má šetření řadu limitů, z nichž zásadní jsou především příliš dobré výsledky žáků, považuji za přínosné otevření diskuze o efektivních strategiích rozvoje slovní zásoby i o formátu testových úloh mapujících tento rozvoj.

Spolupráce se studentkou byla bezproblémová a konstruktivní. Studentka byla pečlivá, k práci přistupovala zodpovědně, pravidelně konzultovala své postupy a pokroky v psaní. Velmi si cením posunu, kterého studentka během naší spolupráce dosáhla – zejména v dovednosti promýšlet výzkumná data a formulovat odborný text.

Po jazykové stránce je práce na dobré úrovni, s menším množstvím gramatických a stylistických chyb. Práce splňuje nároky kladené na závěrečné práce, doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze dne 6.9. 2024

Klára Špačková